

Monumentnummer*: 468967

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 56
E info@cultureelerfgoed.nl

Status	rijksmonument
Inschrijving register*	19 januari 1994
Kadaster deel/nr	82858/46

Woonplaats*	Gemeente*	Provincie*		
Assen	Assen	Drenthe		
Kadastrale gemeente*	Sectie*	Kadastraal object*	Appartement aanduiding	Grondperceel
Assen	I			12832
Assen	I			12833

Omschrijving**

Inleiding

De R.K. KERK van Onze Lieve Vrouwe Maria ten Hemelopneming is in 1933- 1934 gebouwd door de firma Siemerink en Reehuis (Wierden), naar ontwerp van architect J. van Dongen jr. (Apeldoorn) in samenwerking met de Asser architect J.F.A. Gobel, die ook de schenker was van het hoofdaltaar. De kerk was de vervanger van het afgebroken godshuis aan de Vaart NZ, dat vanaf 1837 werd gebruikt voor de erediensten van de r.k. gemeenschap. Het in de stijl van het aan de Delftse School verwante traditionalisme gebouwde kerkgebouw is van het type zaalkerk, staat op een fundering van gewapend beton en heeft een nog vrijwel gaaf interieur. De kerk gaat aan rechter zijde vergezeld van een parochiehuus dat in 1934 eveneens is ontworpen door J. van Dongen jr., in een sobere stijl die aansluit op die van de kerk. Aan linker zijde is de kerk verbonden met een negentiende eeuwse huis dat in 1934 de functie van pastorie kreeg. Kerk, parochiehuus en (inmiddels) voormalige pastorie vormen een bijzonder ensemble binnen het beschermd stadsgezicht Assen. Bescherming betreft zowel het exterieur als het interieur.

Omschrijving.

De kerk is opgetrokken in gele baksteen met accenten van gesinterde baksteen. Zij heeft een onregelmatige T-vormige plattegrond en staat evenals de klokkentoren onder een met verbeterde Hollandse pannen gedekt zadeldak. De gevels zijn voorzien van spitsboogvensters met (deels gebrandschilderd) glas-in-lood en worden verlevendigd door details van shockcrete. De vensters in het schip staan in reeksen van drie tussen gelede steunberen en zijn voorzien van door de glazenier J.O.C. ten Horn in de bouwtijd van de

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister
** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument
Datum van downloaden 20 may 2024

kerk vervaardigde glazen en later ingebrachte glazen naar ontwerp van J.A.C. Schoenaker. De symmetrie van het vooraanzicht is enigszins verstoord doordat de blinde gevel rechts van de toren iets minder breed is en de zijgevel daardoor iets hoger is opgetrokken. De toren is wel streng symmetrisch met verspringende, gelede overhoekse hoeksteunberen. De beslagen vleugel deur heeft een segmentboogvormige afsluiting met hoekblokken van shockcrete. De vensters er boven zijn voorzien van uit de bouw tijd daterende, gebrandschilderde glas-in-lood ramen. De top van de toren heeft uitgemetselde dakaanzetten en een op een piedestal staand kruis. De zijgevels van de toren zijn op de begane grond voorzien van vensters met glas-in-lood en bovenin van drie gekoppelde segmentboogvensters, galmgaten in de zijgevels en een luik aan achterzijde. De gevel links van de toren telt twee kleine vensters en een open spitsboog, waarachter zich in de zijgevel een door een muurtje met ezelsrug afgeschermd entree onder overstek bevindt. Links van het overstek staat het doopkapelletje onder een met asfaltplaatjes gedekt tentdak. Het drielicht in het kapelletje is eveneens gevuld met gebrandschilderd glas-in-lood uit de bouw tijd van de kerk. Links van het kapelletje staat een laag uitbouw tje (met biechtruimtes) onder lessenaardak en bevindt zich het met het negentiende eeuwse woonhuis/voormalige pastorie verbonden tussenlid met zadeldak. Het in drieën gelede tussenlid heeft een rechtgesloten, beslagen vleugel deur aan voor- en achterzijde van de middelste geleding. Linksachter, tegen het koor van de kerk staat de sacristie onder een met verbeterde Hollandse pannen gedekt schilddak. Zij heeft een licht getoogde, beslagen deur, die staat boven en aan het hoog opgemetselde terras. Het smallere, rechthoekige koor staat onder een zadeldak en heeft een blinde kopgevel met een groot kruis van geglazuurde blauwe baksteen. Tegen de westelijke gevel van het koor staat de als bergplaats gebouwde bij-sacristie onder schilddak met piron. De entree met beslagen vleugel deur is getoogd evenals de luiken links ervan. Tussen de steunberen van de tweede travee van het koor staat een uitbouw tje met rechtgesloten deur onder lessenaardak. Het interieur van de kerk is evenals het exterieur in ongewijzigde staat. De toren bevat een ingangsportaal met getoogde, beslagen dubbele deur naar het schip van de kerk, die een in hoofdlijnen symmetrisch interieur bezit met twee rijen banken die zijn gericht naar het hogere, uit twee delen bestaande priesterkoor. De lange zijden van het schip zijn geleed door middel van lisenen, waartussen in 1937 de veertien kleurrijke, in mozaïek uitgevoerde kruiswegstaties en een mozaïek met Bonifacius zijn aangebracht door de Nijmeegse kunstenaar Joannes Collette. Rechts van de toegangsdeuren bevindt zich een devotiekapel met een brede, segmentboogvormige muuropening. In de kleine portalen links van het ingangsportaal bevindt zich de trap naar de galerij met zang-/orgeltribune met een grote muuropening met segmentboogafsluiting tussen twee kleinere. Links voor in de kerk bevindt zich de spitsboogvormige ingang van een uitgebouwde doopkapel met een marmeren doopvont met koperen deksel en een bakstenen basement. De twee rechtgesloten deuren rechts hiervan zijn van de eveneens uitgebouwde biechtruimtes. Een derde deur voert naar het tussenlid dat de kerk met de voormalige pastorie verbindt. Het smallere koorgedeelte is van het schip gescheiden door een grote spitsboogopening met een datumsteen in de linker aanzet. Het spitsboogvormige koor met sanctuarium en presbyterium is voorzien van reeksen van vier vensters in gewelfde, naar elkaar toelopende muurvlakken, binnen het rechthoekige exterieur van het koor. De rechtgesloten deur in de linker koormuur is van de gang met de sacristie. De deur in de rechter koormuur is van de bergplaats boven de kolenkelder. De kap van de kerk steunt bij de aanzet op kraagstenen die de lisenen beëindigen en is samengesteld uit uitgeschoven houten vakwerkspanten. De nok van de kap is aan het oog onttrokken door een smal plafond. Aan de uit de dakaanzet stekende liggende stangen hangen verlichtingsarmaturen. De gebrandschilderde glas-in-lood ramen die aan het eind van de jaren dertig zijn geplaatst zijn van de hand van J.O.C. ten Horn. De na-oorlogse glazen zijn onder meer ontworpen door J.A.C. Schoenaker. De erfscheiding aan de straat bestaat uit bakstenen kolommen met ezelsrug, waartussen ronde ijzeren stangen zijn bevestigd.

Waardering

De kerk is een mooi en gaaf voorbeeld van traditionalistische kerkarchitectuur uit het interbellum en heeft derhalve architectuurhistorische waarde. Hoewel het beeldbepalende gebouw in wezen niet aansluit bij de rest van de laat-negentiende en

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

vroeg- twintigste eeuwse bebouwing in de "paleizenbuurt" heeft het vanwege de ligging en de relatie met het in dezelfde stijl gebouwde parochiehuus en de voormalige pastorie tevens grote ensemblewaarde. Ook het nog gave, smaakvol vormgegeven interieur van de kerk is van belang en valt onder de bescherming. De kerk maakt tevens deel uit van het beschermd stadsgezicht Assen.

Hoofdcategorie

Religieuze gebouwen

Subcategorie

Kerk en kerkonderdeel

Functie

Kerk